

FIONN MAC CUMHAILL

Lá dá raibh Fionn Mac Cumhaill i Almhain Laighean iar n-ól fleadh i dtús samhraidh, agus do bhí maithe agus mór uaisle na Féinne ina fhochair agus a dubhradar gur mithid dóibh dul do sheilg fá gleannta na hÉireann, óir is amhlaidh do chaitheadh Fionn agus Fianna Éireann a n-aimsir dhá leath a déanamh den bhliain agus leath díobh sin a chaitheamh le seilg. Dála Fhinn agus na Féinne do ghabhadar rómpa i n-athghairid gacha conaire do Chríochaibh Ó bhFáile agus do leath-taobh bhfear gCeall, agus do sreathadh agus do suidheadh an tseal sin fá Thulaigh na Fairsinge fá chiumhasaibh na Siúire.

An ghlionnach	Osgar an-glionnach
Mear-meanmnach	Goll mear-mheanmnach
Fear iomchair sgeithe fhinn	Sgiathbhreach macdathchaoín
Conán	Fear mí-sgéimhe agus mí-labhartha na féinne
Sgainnear	Sgeimheal leigeadar sgeimhealta agus sgainnear bhuaidheartha
Breac-dhathach	Speckled-coloured
Breacmhar	
Scaoil an fhiann dá ngadhraibh fá na feadhaibh	
Sporach, gadhar sporach	
Gleannta diamhaire do-eolais	
Fíor-achrannach	
Ba bhinn le fionn gotha na ngadhar	
Agus feadhail na bhfear fiadhaigh	
Luadhail na laochraidhe	Movement
Greasacht	Exploring, exploration
Ag machnamh na gceithre n-órd	Contemplating to four points
L.4	
Cé acu do rachadh d'fhóraire dóibh	As a sentinel
Do chuaidh ar árd na tulcha do bhí i gcomh fhogus dó do bhí ag machtnamh agus ag mór-fhéachan na gceithre n-ard	
Machtnamh	Scrutinising, considering, pondering
Mórfhéachan	Closely, thoroughly, examining
Fear féith-reamhar	
Foirtil	Vigorous, powerful
Ar a chois tsleasaidh chlí thigh	
Lorgfhearsad imreamhar	Club-spindle
Slad-fhód imtheachta seisrighe damh	Flow scrape
Iarnaidhe	Of iron
Stuagh Laighean	Mount Leinster
Stuagh, also stuadh	Arch
Stuagh leasg a dhroma	Shoulders
Stuagh-dhoras	Arched doorway
Stuagh-ucht	A little hill jutting out from equator

Gleoidh-bhéimeannach	
I ndál éachta ná áthais	
Talamh trom-fhódach	
Críon-altach	
Creat lom	
Cruth-luinneach	
Mall meirtneach	Slow and feeble, fatigued
Mí dhathamhail	
Lán gránna	
Bog-bhriste	Partially worn or torn, showing holes
Bog-shnáite	Worn, threadbare
Ba mó ná fuaim tuinne gach buille dá mbuaileadh an fear mór ar an oil phéist capaill ag iarraidh aistir agus imtheacht air.	
Sughadh	Swallowing, champing the bit
Ball úirlise	Handy implement
Ball chorcra	Purple spotted
Compar a cléibh	
Le leisge aistir a dhéanamh	
Mearchalint	
Fithcheall chuana ina fhiadhnaise ag imirt go fáthach foistineach dearg-bheartach	
Meirtnighe an tsiubhail	Fatigue
	Flaming wheel
P. 35	
	Shimmering
	Desolation
	Glint of last year's plants
	The flash of a bird
	Bib
	Necessities for plants
Bual bior	Aquatics
	Weapons
	Succulents
Sgrath chloch	Sloe-crop
L. 47	
Ceo sgamall, ceosán corcra	Mist of mauve
Corrach	Marsh
	Crouching
Sgúdarlach	Ooze
	Acorn
	Sheaths
	Cones
	Inconspicuous
	Lure
	Power of attraction
	Ganzy-winged
Guagach	Fretful midge